

WIENER Norbert: Cybernetyka czyli komunikacja i sterowanie w zwierzęciu i maszynie. Przeł. Jerzy Mieścicki. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1971.

ZNANIECKI Florian: Nauki o kulturze: narodziny i rozwój. Przeł. Jerzy Szacki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 1992.

CYBERNETYCZNY MODEL SYSTEMU AUTONOMICZNEGO W ZASTOSOWANIU DO BADAŃ NAD KULTURĄ

Streszczenie

W artykule został podjęty problem możliwości zastosowania rozwiązań teoretyczno-metodologicznych z dziedziny cybernetyki do badań nad zjawiskami kultury. Według postawionej hipotezy badawczej uzupełnienie teorii badań systemowych i metodologii rosyjskiej szkoły tartusko-moskiewskiej o koncepcję cybernetycznego modelu systemów autonomicznych Mariana Mazura pozwoli, po pierwsze, precyzyjnie ustalić granice kultury, po drugie – określić przynależność poszczególnych jej elementów do ścisłe określonych modułów na podstawie pełnionych przez nie funkcji i, po trzecie, ustalić charakter interakcji systemu kulturowego z innymi systemami w tym politycznym, społecznym, ekonomicznym.

W dalszej perspektywie badawczej należałyby sprawdzić praktyczną przydatność modelu do badania zjawisk kultury poprzez studia przypadków.

Streściła Małgorzata Abassy

Słowa kluczowe: kultura, cybernetyka, teoria systemów, metodologia, semiotyka, Łotman, informacja.

A CYBERNETIC MODEL OF THE AUTONOMOUS SYSTEM AND ITS APPLICATION TO THE CULTURE STUDIES

Summary

In the paper the problem of possibilities to apply some of the theoretico-methodological conclusions from the field of cybernetics to investigating the problems of culture has been studied. According to the proposed hypothesis, the theory of system approach and the methodology that was worked out by the Moscow-Tartu school of semiotics combined with the concepts and methodology of the cybernetic model of autonomous systems by Marian Mazur will allow the researchers first of all, to determine where exactly the borders of a culture are; secondly, to group the elements of a culture into modules according to their functions and, finally, to recognize the type of interactions between the cultural system and the other systems such as: political, social, economical etc.

In the further research perspective, thorough studies over the specific cases of cultural phenomena is necessary to verify the possibilities of application the new methodological tool on practice.

Summarised by Małgorzata Abassy

Key words: culture, cybernetics, system theory, methodology, semiotics, Lotman, information.